

ערב לימוד הורים וילדים - חיים תניא

דף הלימוד שלפניכם נועד ללימוד משותף של הורים וילדים בזוג או בקבוצות. הנושא שנלמד הוא **עלת השמחה**. קוראים יחד את המקורות, עונים על השאלות ופועלים לפי ההוראות.

ההתקאה!

שמחה
שמחה היא מצב נפשי של פתיחת הלב, רופפות הרוח והרגשה טובה.
למה אנחנו שמחים?
מה גורם לנו שמחה?

הتورה אומרת לנו - "עבדו את שמחה, באו לפנוי ברנה" (זהילים פרק ק, פסוק ב) אנו מבינים לכך שיש קשר חשוב בין היوتנו יהודים ועובדות שם שלנו, למצבנו הנפשי כאנשים שמחים.

1 בקטע התניא שקראותם מביא אדמוני'ר הזקן משל שני אנשים שרבים ומתאבקים ביניהם. מהו הנמשל? מי בתוך הנפש שלנו הם שני המתאבקים?

2 בעל התניא מတרך כמה מצבים בנפש האדם, שמקורים בעצבות או בשמחה. מצאו בקטע התניא את הממצבים שמקורים בעצבות, ואת אלה שמקורים בשמחה.

3 איזה מצב נפשי עוזר לנצח במאבק? הסבירו בלשונכם מודיע.

4 המשמחה נותנת לנו כוח וחיות.
5 תארו מצב מהחיים בו זריזות ושמחה מסיעים לאדם בעבודת ה'.
6 תארו מצב מחיי המשפחה שלכם, שזריזות ושמחה תורמים לאוירורה הטובה בבית.

כך מתאר בעל התניא את הנפש האלוקית
ואת הקשר שלה אל הקב"ה:

מקור 1
כמו שגנחו לנצח דבר גשמי
כגון שני אנשים המתאבקים זה
עם זה להפיל זה את זה,
הינה אם האחד הוא בעצלות
וכבדות ינצח בקלות ויפל גם אם
הוא גבור יותר מחייבו.

ככה מפש בגנחו היוצר, אי
אפשר לנצח בעצלות וכבדות
הגמישות מעצבות וטמטומים
לב, כי אם בזריזות הגמישת
שמחה ופתיחה הלב וטהרטו
מכל נזניד דאגה ועצב בעולם.

(תניא, פרק כ"ו)

בהזדמנות זו מהרואי להסביר את תשומת לבנו, אודות הצורך להרבות בשמחה בענייני קדושה. שכן, לו לי זאת, בנוספ' לכך שחשורה התועלת בקדושה, עלולה השמחה להתרפרץ, לא רק בענייני רשות המותרים אלא אף בכיוונים שליליים לחלוין. ובפרט כשמדובר בצעירים שנחונו במרץ טבעי, אם לא נפעיל את המrix והשמחה בענייני קדושה הוא עלול חלילה להתרפרץ במישורים אחרים.

[משיחות הרבי לילדים, ע"פ "שמע בני", הרב יעקביאל גריין]

א. מי שהוא שמח יהיה שמח בכל התחומים – הטוביים והשליליים
ב. יש לשמחה של קדושה ולא בשמחה של דברים שליליים

יוצא לאור ע"י רשות האלי יוסף יצחק ליובאוויטש באה"ק
אגף תכניות לימודים וספרי לימוד

הבה נלמד יחד מtopic שיחות הרב לילדים, על שמחת הילדים וניצחון במלחמה היבשת:

אחרי כל קטע בחרו את המשפט הנכון המסביר את הנלמד:

מספר הרב היר"ץ: קרונשטיין, הוא שמו של מבצר צבאי הסמוך לעיר הבירה של רוסיה, שירתו בו גם חיילים יהודים. רוב החיילים היהודיים במבצר זה היו 'קנטונייסטים', ילדי ישראל שנגלו מהוריהם בקטנותם ונחנכו להיות אנשי חיל בצבא הרוסי.

למרות ניתוקם מחינוך יהודי, כך שהידע שלהם בכל ענייני היהדות היה מאוד דל וקלוש, ידעו ה"קנטונייסטים" כי יהודים המה – ואשר מוחותם, לעומת מושגים נפש בכל הניסיונות העומדים בדרכם, כדי להישאר יהודים.

הרבי הצמה צדק, דאג מאוד לילדים אלו. ופעם, על פי בקשתם להיפגש עימם, הוא אף בא לבקרים בעצמו. בעת ביקורו אצלם, אמר לו אחד מהילדים-החיילים הללו: כאשר החיילים יוצאים למלחמה, הם הולכים עם "מרש" ושיר לכת, ניגנו של שמחה", וכך הם מנצחים במלחמה. הגיב הצמה צדק ואמר: אכן, זה מהסימנים המאפיינים את החיל.

- א. ניגון ושמחה מאפיינים חיילים
- ב. רק חיילים רוסיים שרבים "מרש"

נוהג זה לצאת עם "מרש" של ניצחון לא רק כמשמעותם את המלחמה אלא בעת היציאה למלחמה, גם כאשר האויב חזק ומתוכננים למלחמה קשה, הוא תנאי עיקרי ביציאה למלחמה, שכן עם השמחה לא רק שמנצחים במלחמה, אלא פועלים שהנצחון יהיה באופן הנעהה ביותר.

באופן זה מנצחים את האויב הגשמי, ובאופן זה מנצחים את היבשת ומתגברים על כל העניינים הבלתי רצויים שבחיים.

מהרואי להבהיר כי השירה והשמחה עושים שהכל יהיה יותר קל. כיון שאשר העבודה היא מtopic נועם ושמחה, היא תהיה בשלהות ובהידור.

- א. עובdot השם עם שמחה מהוודרת יותר מעבודת השם ללא שמחה
- ב. נצחון עם שמחה ונצחון בלי שמחה זה אותו ניצחון

לעתים קל לנו לערוב את השם בשפהזה, כיון שאין בין כה נמצאים במאובן רוח שפה, לפחות בימי חג ומועד. אולם, היהודי צריך לשימוש בכל מצואה ובכל יום, גם כאשר אין הוא שרו' פמיאלא בשפהזה.

להביא לידי כך שיהודי יחווש שפהזה של מצואה בכל מצואה ובכל יום, ובכל מצב-רוח שהוא שרו' - לשם כך נדרשת "עובדת גדולה".

(על-פי לקוטי שיחות ברוך זי, עמ' 267)

מקור 2

6 באילו מצבים לא קל לכם לשמהו ואתם נדרשים לעובדה גדולה כדי להיות בשמהזה?

7 האם במאובן שהשמחה נעלמת זה אומר שהיא אינה קיימת? ענו בלשון המקור.

8 העלו רעיונות כיצד אפשר לגנות את השמחה הפנימית שיש לבבון.

9 קראו את דברי הרבי, והסבירו מהי הסיבה האמיתית ביותר שגורמת ליהודי לשמהו.

"אצל חסידים מעולם לא חסרו שמחה וידידות. שני דברים אלו הם תכונות חסידיות, ולעולם ישנים במהותם ובמציאותם, אלא שלפעמים הם מתעלמים וצריכים לגנותם".

(אגרות-קדושים אדמור' הרבי' י"ז
ברוך העמי רמו)

מקור 3

"שמחה hei gedolah shicolah
להיות אצל היהודי היא, כאשר
הוא יודע שבכל מצב בו הוא
נמצא – אפילו למיטה למיטה...
הוא קשור להקדוש ברוך
הוא, שכן אפילו כפי שהוא
נמצא למיטה נשמה בגוף, הוא
"בן יחיד" של מלך מלכי
המלכים הקדוש ברוך הוא..."

(שיעור פרשת תרומה, תשנ"ב)

10 האם הסיבה לשמחה האמיתית המובהקת
בדברי הרב היא דבר רגעי או קבוע? יומיומי או חד פעמי?